

بسمه تعالی
صور تجلسه
کمیته محیط زیست، منابع طبیعی و معدن، خانه معدن ایران

محل تشکیل جلسه: آنلاین از طریق نرم افزار اسکایپ	ساعت شروع: ۷:۳۰	ساعت خاتمه: ۹:۳۰
موضوع جلسه: ضرورت در نظر گرفتن مباحث زیست محیطی در طرح جامع طلا	تاریخ جلسه: ۱۳۹۹/۱۰/۲۴	

حاضرین جلسه

آقایان مهندس یوسفیان رئیس کمیته مصالح ساختمانی خانه معدن ایران و رئیس انجمن شن و ماسه تهران، مهندس بهرامن رییس خانه معدن ایران، فتحی معاونت آب و خاک سازمان محیط زیست، سلطان زاده پیمانکار تدوین طرح جامع طلا، دکتر شعبانی رئیس کمیته اکتشاف خانه معدن ایران، دکتر مدبری، مهندس باطنی رئیس خانه معدن مازندران، مهندس فتحی، مهندس خادم آستانه نماینده سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری جنگلهای، سرکار خانم دکتر رکنی، سرکار خانم مهندس کوچک زاده

شرح جلسه

آنچه در کمیته محیط زیست، منابع طبیعی و معدن خانه معدن ایران گذشت...

در ابتدای جلسه، مهندس بهرامن ضمن خوشامد به حضار با اشاره به افزایش میزان آلاینده‌های هوا در چند روز اخیر گفت: پیش از اینکه وارد دستور جلسه رسمی شویم صحبت‌های مهندس یوسفیان رئیس کمیته مصالح ساختمانی خانه معدن ایران و رئیس انجمن شن و ماسه تهران را در خصوص تعطیلی واحدهای صنفی شن و ماسه می شنویم:

مهندس یوسفیان: از نیمه دوم آذر ماه شاهد آلودگی هوا در تهران می‌باشیم.

وی افزود: در باب منشأ آلودگی، در کمال تاسف باید اعلام کنیم که تاکنون هیچ تحقیق جامع و مستدلی درباره عوامل اصلی آلودگی هوای شهر تهران انجام نشده است.

تاکنون چه منبعی نشان داده‌است که نقش معادن شن و ماسه در آلودگی هوای تهران بیش از نقش تردد

بسمه تعالی
صور تجلسه
کمیته محیط زیست، منابع طبیعی و معدن، خانه معدن ایران

کامیون‌های فرسوده یا سوخت غیراستاندارد خودروها یا تعداد سرسام‌آور موتورسیکلت‌های دوزمانه یا مصرف سوخته‌های غیر استاندارد از قبیل مازوت و... است؟

موضوع آلودگی هوای تهران مربوط به ذرات زیر ۲.۵ میکرون هستند که بزرگ‌ترین منشأ تولید آن نیز احتراق ناقص سوخته‌های فسیلی است و از اساس امکان تولید این ذرات در فرآیند تولید شن و ماسه وجود ندارد. از طرفی دیگر، برای انتقال کوچک‌ترین ذرات تولیدی معادن، احتیاج به حداقلی از سرعت باد است که در شرایط فعلی پایداری هوا، بادی وجود ندارد!!

مهندس یوسفیان اعلام کرد که انجمن شن و ماسه تهران حاضر است انجام هرگونه مطالعه و تحقیق برای تعیین میزان سهم آلودگی هوا توسط معادن شن و ماسه را برعهده بگیرد و نتایج حاصله را در اختیار تصمیم سازان قرار دهد

بهرمان: نگاه به مسئله محیط زیست مسئله‌ای است که باید به خوبی دیده شود و ما باید در کنار سازمان محیط زیست باشیم تا با مطرح کردن گزارشات و مسائل مربوط به معدن بتوانیم کاری کنیم که سرمایه افراد با چالش و توقف روبرو نشود.

فتحی، معاونت آب و خاک سازمان محیط زیست: اگر گزارش مستند دارید که واحد‌های معدنی سبب ذرات معلق در هوای تهران نیستند ما بتوانیم مطرح کنیم و این مشکل برطرف بشه.

درباره معادن طلا یک اتفاقی در سال ۸۳ افتاد که شرکت پویان زرکان مجوز فعالیت آزمایشی برای ۶ ماه گرفتند و متأسفانه در همان زمان کوتاه میزان مواد ورودی به کارخانه و میزان سد باطله، میزان زیادی بود و به خاطر نشتی که در دفع فاضلاب به وجود آمد باعث مشکلات زیادی شد و بعد از آن درباره کارخانجات طلا حساسیت زیادی به وجود آمد، چون با سیانور کار می‌کنند و اگر حساسیت نباشد مشکلات زیادی به وجود

بسمه تعالی
صور تجلسه
کمیته محیط زیست، منابع طبیعی و معدن، خانه معدن ایران

می آید.

در همان منطقه سه تا چشمه وجود دارد که همیشه در آزمایشات آب های آنها میزانی سیانور وجود دارد و این مسئله برای کارمندان کارخانه هم ایجاد مشکل می کند و خطرناک است و آن منطقه هنوز آب های زیرزمینی اش مشکل دارد.

به خاطر مسئله سیانور محیط زیست حساس شده اگر این مشکل حل شود، ما مشکلی با معادن طلا نداریم. بهرامن: در کل دنیا روش های جدیدی با نام دوستدار محیط زیست دارد مطرح می شود و ما باید از ابزارهای روز مدیریت و کنترل مسائل زیست محیطی استفاده کنیم و در زمینه محیط زیست ما هم تعارفی نداریم و باید بر اساس همان استانداردها کار انجام دهیم تا این نگرانی ها برطرف شود.

سلطان زاده، پیمانکار تدوین طرح جامع طلا: در بحث های مربوط به استخراج طلا معمولاً به صورت ۰ و ۱ عمل می کنیم و اتفاقات نظیر شرکت پویان زرکان در جاهای دیگر دنیا هم می افتد و ما باید روش صحیح را آموزش بدهیم نه این که کلاً جلوی فعالیت را بگیریم. ضرورت انجام مطالعات طرح جامع طلا:

نیاز به ترسیم جایگاه کنونی و دور نمای صنعت طلا بر اساس توانایی ها، محدودیت ها، آرمانها و چالش های صنعت

فقدان استراتژی ها و برنامه های عملیاتی توسعه صنعت با توجه به سناریوهای محتمل نبود سندی راهبردی برای سیاست گذاری های کارآمد دولتی در بخش بالادستی و پایین دستی لزوم ایجاد بانک اطلاعاتی از داده های صنعت طلا با قابلیت به روز رسانی هدف از انجام مطالعات:

ارتقای جایگاه صنعت طلای کشور با بهره برداری بهینه از منابع، خلق ارزش، تکمیل زنجیره، توسعه اشتغال،

رشد تولید و صادرات و سیانت از محیط زیست غایت طرح جامع طلاست

روش شناسی انجام مطالعات:

گام نخست: بررسی مطالعات پیشین

گام دوم: بررسی وضعیت صنعت در جهان کشورهای منتخب و ایران

گام سوم: عارضه یابی بخش های مختلف صنعت

گام چهارم: تعیین اهداف صنعت بر اساس سناریوهای محتمل

گام پنجم: طراحی مدل جهت بهینه سازی و تدوین استراتژی ها و برنامه های عملیاتی

اهمیت مطالعات زیست محیطی در تدوین طرح جامع طلا:

۱- بررسی استانداردهای زیست محیطی در جهان و ایران

۲- بررسی جوانب زیست محیطی معدن و صنعت طلا شامل قوانین و الزامات، تمهیدات فنی جهت کاهش

آلاینده ها و استاندارد ها و تمهیدات حمل مواد خطرناک در جهان و ایران

۳- بررسی رویکرد کشورهای منتخب در خصوص ملاحظات زیست محیطی معدن و صنعت طلا و تدابیر

زیست محیطی

۴- بررسی رویکرد ایران در خصوص ملاحظات زیست محیطی معدن و صنعت طلا

اطلاعات مورد نیاز جهت تدوین طرح جامع طلا:

۵- شناسایی چالش های زیست محیطی معدن و صنعت طلا

۶- خشکسالی و محدودیت تامین آب واحدهای معدنی و صنعتی طلا

بسمه تعالی
صور تجلسه
کمیته محیط زیست، منابع طبیعی و معدن، خانه معدن ایران

۷- شناسایی اهداف آرمان‌ها، محدودیت‌ها شامل حداقل‌ها و حداکثر‌ها در شرایط معمول و خاص از آلاینده های زیست محیطی و مشابه آن

۸- تحلیل ریسک جوانب زیست محیطی برای طراحی مدل های مناسب پیش بینی داده های داخلی اکتشافات:

معرفی سازمان های دولتی، غیردولتی و مردم نهاد مرتبط

روند ارائه مجوزهای زیست محیطی و چالش های آن

روند ارائه مجوزهای زیست محیطی و چالش های آن

عارضه های زیست محیطی فرایند اکتشاف

پیشنهاد های کمیته محیط زیستی خانه معدن ایران

آرمانها و اهداف زیست محیطی

بهرامن: نگرانی جوامع بحث سیانید هست و ما در رابطه با طلا باید نسخه قوی داشته باشیم که نگرانی ها برطرف شود و طرح جامع طلا نباید صرفاً برای سفارش ایمیدرو تهیه شود بلکه ما باید برای کل جامعه این طرح را ببینیم تا بتوانیم با ذینفعان به اشتراک بگذاریم و مسائل را مدیریت کنیم و خروجی خوبی برای جامعه داشته باشیم.

دکتر شعبانی رئیس کمیته اکتشاف خانه معدن ایران:

من خودم به عنوان یکی از افراد جامعه معدنی، همیشه ارتباط محیط زیست و معدن را مثبت دانسته ام و هدف این است که با هم همفکری کنیم و نتیجه مثبت بگیریم، در جلسات آینده کمیته اکتشاف طرح جامع طلا را مطرح می کنیم و نظرات دوستان را اعلام می کنیم تا در طرح جامع طلا مطرح شود.

بسمه تعالی
صور تجلسه
کمیته محیط زیست، منابع طبیعی و معدن، خانه معدن ایران

مهندس باطنی، رئیس خانه معدن مازندران: برای اکتشاف طلا در مازندران ما با سازمان محیط زیست مشکل داریم و وقتی بحث اکتشاف را مطرح می‌کنیم فکر می‌کنند می‌خواهیم فرآوری کنیم، در حالی که ما برای تحقیقات اولیه هم مشکل داریم در شرق و غرب مازندران در تحقیقات اولیه وجود طلا تایید شده ولی حتی وزارت صمت هم بخواهد ورود کند، محیط زیست مشکل ایجاد میکند. لطفاً آقای نظری این مورد را بررسی کنید.

بهرامن: بهتر بود تا زودتر این مشکل را به خانه معدن ایران انتقال و مطرح می‌کردید انشالله در اولین جلسه کمیته اکتشاف مساله را مطرح کنید تا دکتر شعبانی نظرات را بگویند و بتوانند راهنمایی کنند.
دکتر مدبری: دغدغه اکنون به جز بحث سیانید بحث فلزات سنگین نیز می‌باشد که از نگرانی های سازمان محیط زیست نیز می‌باشد. چند نکته که در طرح جامع طلا مورد توجه و بحث قرار می‌گیرد:
۱- سد باطله ۲- سیانید ۳- فلزات سنگین می‌باشد.

فتحی: در بحث اکتشاف در خصوص بخش هایی که داخل مناطق حفاظت شده و ملی قرار می‌گیرند مثل معدن طلای مونه وقتی محدوده‌ای جهت اکتشاف در سازمان استعلام می‌شود: ابتدا سعی می‌شود که موافقت نشود زیرا در ادامه جهت بهره‌برداری اقدام می‌شود. برخی مناطق مهم و حفاظت شده هستند که از نگاه زیست‌محیطی قاعدتاً نمی‌توان مجوزهای لازم را برای انجام اموراتشان و بهره‌برداری داد.
بهرامن: بحثهایی داشتیم در خصوص اینکه در اکتشافات مانعی برای عملیات اکتشافی نداشته باشیم.
اگر در این خصوص افرادی هستند که مانع کار آنها شده‌اند قابل پیگیری و حل شدن است.
خادم، نماینده سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری جنگلها:

نقش پوشش و یا ایجاد پوشش گیاهی در اطراف معادن طلا را نباید فراموش کنیم.

بسمه تعالی

صور تجلسه

کمیته محیط زیست، منابع طبیعی و معدن، خانه معدن ایران

با استفاده از گیاه بسیاری از سموم و فلزات سنگین که به آن اشاره شد قابل کنترل کردن است.

آمادگی داریم به هر شکل ممکن کمک کنیم تا آلودگی ها را به حداقل برسانیم که تا به آب و خاک و محیط زیست آسیب کمتری وارد شود.

بحث زراعت چوب هم می تواند قابل استفاده و انجام باشد. می توانیم این بحث را پیگیری و به انجام برسانیم. باید ببینیم سهم معادن شن و ماسه در ایجاد آلودگی چقدر است. باید موارد را تک به تک بررسی و نقش هر یک را در آلودگی زیست محیطی در نظر بگیریم و تمام موارد را به یک بخش مثل معادن شن و ماسه متوجه نکنیم.

در حال حاضر آسیب شناسی بخش معدن به طور کامل در محیط زیست صورت نگرفته است. باید این موارد به طور کامل بررسی شود.

بهرامن: کمیته مصالح ساختمانی و انجمن شن و ماسه آمادگی خود را برای مسئله زراعت چوب اعلام می کند. بازسازی معادن دقیقاً همین مواردی است که اعلام شد.

در خصوص عملیاتی کردن این بحث خانه معدن آمادگی خود را اعلام می کند.

دکتر پورمقدم، نماینده معاونت معدنی وزارت صمت: چند مورد ضروری است که جا دارد عرض کنم، باید مانند وزارت نفت عمل کنیم، در خصوص اکتشاف نفت اگر دبی خروجی از مقدار معین کمتر باشد آن را پلمپ می کنند تا برای نسل های آینده ذخیره شود.

در مورد معادن نیز باید به همین صورت عمل کنیم. نبایستی به فکر اکتشاف و بهره برداری تمامی معادن در امروز باشیم. هدف از اکتشاف معادن نیز باید همین باشد و مطالعات در خصوص شناسایی زمین باید صورت گیرد.

بسمه تعالی
صور تجلسه
کمیته محیط زیست، منابع طبیعی و معدن، خانه معدن ایران

ترکیب کانی های پارائنز طلا مثل ASS در حالت ترکیب هیچگونه آلاینده ای ندارد و در تنها مرحله فراوری به هنگام شکسته شدن این ترکیب می تواند ایجاد آلاینده داشته باشد.

در خصوص معادن شن و ماسه و ایجاد آلودگی های زیست محیطی، باید رده بندی شود که کدام موارد ایجاد آلاینده دارند. تمامی موارد ایجاد کننده آلاینده ای هوا باید مورد بررسی قرار گیرد و نباید معطوف به یک مورد که معادن شن و ماسه باشد باشیم.

باطنی: بحث زراعت را نباید به بخش معدن واگذار کرد. باید سازمان جدیدی در این خصوص تاسیس شود تا سیاست گذاری ها در آن انجام شود. باید بسته کاری در این خصوص تعریف شود و از سازمان صمت به متقاضی داده شود. (چه در مرحله اکتشاف چه استخراج و چه فراوری)

بهرامن: در خصوص طرح اصلاح قانون معدن، طی مذاکره با دکتر منصور قرار بر این شد که قانون جدیدی داشته باشیم که همزمان با بهره برداری، بازسازی را هم داشته باشیم.

دکتر مدبری: پژوهشی در خصوص اثر معادن شن و ماسه بر آلودگی هوا شده است. نتیجه این شده است که اکثر ذرات کربنی بودند و ذرات کانی و ناشی از معادن شن و ماسه کمتر از ۱۰ درصد است.

مصوبات

ردیف	موضوع	مسئول اجرا/ پیگیری	مهلت
۱			
۲			